

III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS ATZINUMS

(2012. gada 27. novembris)

par priekšlikumu Padomes regulai, ar ko Eiropas Centrālajai bankai piešķir īpašus uzdevumus saistībā ar kredītiestāžu uzraudzības politiku, un priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1093/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi)

(CON/2012/96)

(2013/C 30/05)

Ievads un juridiskais pamats

Eiropas Centrālā banka (ECB) 2012. gada 27. septembrī saņēma Padomes lūgumu sniegt atzinumu par priekšlikumu Padomes regulai, ar ko ECB piešķir īpašus uzdevumus saistībā ar kredītiestāžu uzraudzības politiku ⁽¹⁾ (turpmāk – “ierosinātā VUM regula”). Tajā pašā dienā ECB saņēma Padomes lūgumu sniegt atzinumu par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko Regulu (ES) Nr. 1093/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza attiecībā uz tās mijiedarbību ar Padomes Regulu (ES) Nr. .../..., ar ko Eiropas Centrālajai bankai piešķir īpašus uzdevumus saistībā ar kredītiestāžu uzraudzības politiku ⁽²⁾ (turpmāk – “ierosinātā EBI regula”).

2012. gada 5. novembrī, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 282. panta 5. punktu, ECB saņēma Eiropas Parlamenta lūgumu sniegt atzinumu par ierosināto EBI regulu.

ECB kompetence sniegt atzinumu par ierosināto VUM regulu balstās uz Līguma 127. panta 6. punktu. ECB kompetence sniegt atzinumu par ierosināto EBI regulu balstās uz Līguma 127. panta 4. punktu un 282. panta 5. punktu, jo ierosinātā EBI regula satur noteikumus, kas ietekmē Eiropas Centrālo banku sistēmas (ECBS) uzdevumu sniegt palīdzību tādas politikas sekmīgā īstenošanā, kas attiecas uz kredītiestāžu uzraudzību un finanšu sistēmas stabilitāti, kā noteikts Līguma 127. panta 5. punktā. Ierosinātajā EBI regulā ņemti vērā īpašie uzdevumi, kas ECB piešķirti saskaņā ar Līguma 127. panta 6. punktu un ierosināto VUM regulu.

Tā kā abi dokumenti saistīti ar īpašo uzraudzības uzdevumu piešķiršanu ECB un vienotā uzraudzības mehānisma (VUM) izveidi, ECB par abiem priekšlikumiem sniegusi vienu atzinumu, neskatoties uz atšķirīgajām šiem dokumentiem piemērojamām likumdošanas procedūrām. ECB Padome šo atzinumu pieņēmusi saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas Reglamenta 17.5. panta pirmo teikumu.

1. Vispārīgi apsvērumi

1.1. Ierosinātā VUM regula pilda valstu un valdību vadītāju 2012. gada 29. jūnijā euro zonas augstākā līmeņa sanāksmē pausto lūgumu sniegt priekšlikumus attiecībā uz VUM ⁽³⁾. ECB visumā atzinīgi vērtē šos priekšlikumus, kuri atbilst Eiropadomes priekšsēdētāja 2012. gada 26. jūnija ziņojuma galvenajiem

⁽¹⁾ COM(2012) 511 final.

⁽²⁾ COM(2012) 512 final.

⁽³⁾ Euro zonas augstākā līmeņa sanāksmes paziņojums, 2012. gada 29. jūnijs.

secinājumiem ⁽¹⁾ un Eiropadomes 2012. gada 29. jūnija un 18. oktobra secinājumiem. Ekonomikas un monetārās savienības uzbūve ievērojami jāstiprina, lai pārrautu nelabvēlīgo saikni banku un valstu starpā dažās euro zonas dalībvalstīs un lai mainītu pašreizējā finanšu tirgu fragmentācijas procesa virzienu euro zonā.

- 1.2. VUM izveidošanai jāveicina uzticības banku sektoram atgūšana un starpbanku kredīšanas un pārrobežu kredīta plūsmas atjaunošanās, izmantojot neatkarīgu integrētu uzraudzību iesaistītajās dalībvalstīs un pamatojoties uz sistēmu, kurā darbojas ECB un nacionālās uzraudzības iestādes. VUM veicinās arī finanšu pakalpojumu vienoto noteikumu efektīvu piemērošanu un uzraudzības procedūru un prakses saskaņošanu, novēršot atšķirības valstu starpā un labāk atspoguļojot integrētas valūtas zonas vajadzības. ECB ir gatava pildīt ierosinātajā VUM regulā noteiktos jaunos ar kredītiestāžu uzraudzību saistītos uzdevumus. ECB uzskata, ka Līguma 127. panta 6. punkts ir atbilstošs pamats tam, lai ātri un efektīvi ECB uzticētu konkrētus uzraudzības uzdevumus.
- 1.3. ECB atbalsta Eiropadomes prezidenta Starpziņojumu par ekonomikas un monetāro savienību un integrētu finanšu regulējumu ⁽²⁾. Šajā sakarā tā atzīmē, ka Eiropadome aicina līdz 2012. gada beigām ātri pieņemt noteikumus par kredītiestāžu noregulējuma ⁽³⁾ un noguldījumu garantiju ⁽⁴⁾ nacionālo sistēmu saskaņošanu tiesību aktu priekšlikumos un banku kapitāla prasību priekšlikumos ⁽⁵⁾, liekot pamatu VUM īstenošanai. Turklāt starpziņojums norādīja, ka integrēts finanšu regulējums nevar tikt plānots, neveicot turpmākus pasākumus fiskālā un ekonomikas regulējuma integrācijai, kā arī uzsvera turpmāka progresa nepieciešamību vienota noregulējuma mehānisma izveidošanā. ECB uzskata, ka šādam vienotam noregulējuma mehānismam, kura centrā būs Eiropas Noregulējuma iestāde, jāpapildina VUM, lai izveidotu labi darbojošos finanšu tirgus savienību. Tādēļ šāds mehānisms jāizveido vai vismaz jānosaka precīzs termiņš tā izveidošanai līdz dienai, kad ECB pilnībā uzņemsies uzraudzības funkcijas, t. i. tālāk tekstā minētā pārejas perioda beigās.
- 1.4. ECB uzskata, ka ierosinātajai VUM regulai jāatbilst turpmāk norādītajiem galvenajiem principiem. Pirmkārt, VUM ietvaros ECB jāspēj pildīt tai piešķirtos uzdevumus efektīvi un precīzi, neradot risku tās reputācijai. Otrkārt, visu uzdevumu izpildē ECB jāsauglabā tās neatkarība. Treškārt, stingri jānosargā ECB jaunie uzraudzības uzdevumi un tai Līgumā noteiktie monetārās politikas uzdevumi. Četrkārt, ECB jābūt pilnai piekļuvei nacionālo uzraudzības iestāžu zināšanām, prasmēm un operacionālajiem resursiem. Piektkārt, VUM jādarbojas, pilnībā ievērojot principus, kas ir finanšu pakalpojumu vienotā tirgus pamatā, un pilnīgā saskaņā ar finanšu pakalpojumu vienotajiem noteikumiem. Šajā sakarā ECB atzinīgi vērtē arī iespēju VUM iesaistīt ārpus euro zonas dalībvalstīs, lai nodrošinātu uzraudzības prakses lielāku saskaņotību Eiropas Savienībā, tādējādi stiprinot iekšējo tirgu. Sestkārt, attiecībā uz uzraudzības uzdevumiem ECB ir gatava ievērot visaugstākos atbildības standartus.

⁽¹⁾ "Towards a genuine economic and monetary union".

⁽²⁾ Eiropadomes prezidenta Starpziņojums "Towards a genuine economic and monetary union", 2012. gada 12. oktobris.

⁽³⁾ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu sabiedrību sanācības un noregulējuma režīmu un groza Padomes Direktīvas 77/91/EEK un 82/891/EEK, Direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK un 2011/35/ES un Regulu (ES) Nr. 1093/2010, COM(2012) 280 final.

⁽⁴⁾ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par noguldījumu garantiju sistēmām, COM(2010) 368 galīgā redakcija.

⁽⁵⁾ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu sabiedrību konsultatīvo uzraudzību un par grozījumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2002/87/EK par papildu uzraudzību kredītiestādēm, apdrošināšanas uzņēmumiem un ieguldījumu sabiedrībām finanšu konglomerātos, (COM(2011) 453 galīgā redakcija); un priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par kredītiestāžu un ieguldījumu sabiedrību konsultatīvās uzraudzības prasībām, (COM(2011) 452 galīgā redakcija).

- 1.5. Pirmkārt, lai dotu iespēju VUM veikt efektīvu uzraudzību, ierosinātā VUM regula piešķir ECB konkrētus uzraudzības uzdevumus kopā ar vajadzīgajām uzraudzības un izmeklēšanas pilnvarām un tiešu piekļuvi informācijai. Ir būtiski nodrošināt VUM uzdevumu efektīvu izpildi. ECB atzinīgi vērtē visu kredītiestāžu iekļaušanu. Tas ir svarīgi vienlīdzīgu konkurences apstākļu saglabāšanai banku starpā un segmentācijas novēršanai banku sistēmā. Visbeidzot, atzinīgi tiek vērtēta ierosinātā makrouzraudzības pilnvaru piešķiršana ECB, jo tas ECB dos iespēju koordinēt makrouzraudzības un mikrouzraudzības politikas īstenošanu. ECB atzīmē, ka ierosinātā VUM regula nosaka, ka, pildot uzraudzības pienākumus, ECB jāveicina kredītiestāžu drošība un finanšu sistēmas stabilitāte ⁽¹⁾, kas netieši norāda, ka ECB ir arī makrouzraudzības pienākumi. ECB uzskata, ka ierosinātajai VUM regulai jāparedz iespēja pēc ECB vai nacionālo iestāžu iniciatīvas aktivizēt Savienības tiesībās noteiktos makrouzraudzības instrumentus. Jo īpaši ņemot vērā nacionālo iestāžu atbildību par finanšu stabilitāti un to saikni un zināšanas par nacionālajām ekonomiskām un finanšu sistēmām ⁽²⁾, nacionālo iestāžu rīcībā jābūt pietiekamiem instrumentiem, lai novērstu makrouzraudzības riskus saistībā ar situāciju iesaistītajās dalībvalstīs, neierobežojot iespēju rīkoties arī VUM, lai efektīvi ierobežotu šādus riskus. Ņemot vērā to, cik svarīgi ir funkcionāli nošķirt makrouzraudzību un mikrouzraudzību, un ECB Padomes atbildību par finanšu stabilitāti, VUM regulējumā jāparedz īpašas procedūras ECB Padomes dalībai ECB lēmumu pieņemšanā par makrouzraudzības politikas pasākumiem.
- 1.6. Otrkārt, ECB jāveic uzdevumi, kas tai piešķirti ar ierosināto VUM regulu, neierobežojot Līguma 127. pantā noteiktos ECBS uzdevumus ⁽³⁾. ECB nodrošinās, ka tās aktivitātes VUM ietvaros neietekmēs ECBS uzdevumu izpildi saskaņā ar Līgumu un Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtiem (turpmāk – “ECBS Statūti”) un neietekmēs tās institucionālo uzbūvi. Saskaņā ar Līgumu un ECBS Statūtiem ⁽⁴⁾ ECB bauda pilnīgu neatkarību ⁽⁵⁾ savu uzdevumu izpildē, tiem ietverot arī uzraudzības uzdevumus, kas ECB piešķirti saskaņā ar Līguma 127. panta 6. punktu. Šajā sakarā Līgumā noteiktā ECB neatkarības prasība attiecas uz iestādi kopumā, tādējādi ietverot tās struktūras, piemēram, uzraudzības padomi, un to locekļus, tiem pildot ierosinātajā VUM regulā noteiktos uzdevumus. Turklāt ECB neatkarība aptver arī uzraugu operacionālo neatkarību, kā norādīts nesen pieņemtajos Bāzeles banku uzraudzības komitejas Efektīvas banku uzraudzības pamatprincipos ⁽⁶⁾ (turpmāk – “Pamatprincipi”).
- 1.7. Cits saistīts Pamatprincipu aspekts uzraudzības efektivitātes nodrošināšanai ir uzraugu pienācīga tiesiskā aizsardzība, tiem pildot savas funkcijas sabiedrības interešu aizsardzībā. Šajā sakarā ECB atzīmē tendenci tiesību aktos un tiesu praksi vairākās dalībvalstīs un pasaulē, kura sliecas ierobežot uzraugu atbildību. ECB uzskata, ka ECB, nacionālo kompetento iestāžu un to attiecīgo darbinieku atbildībai jāiestājas tikai apzinātu pārkāpumu vai rupjas neuzmanības gadījumā. Pirmkārt, šis ierobežojums atspoguļos kopējos principus nacionālajos banku uzraudzības tiesību aktos arvien pieaugošā skaitā dalībvalstū, kā arī vairākos svarīgos finanšu centros pasaulē, kuri sliecas ierobežot uzraudzības iestāžu atbildību. Otrkārt, tas atbilstu Eiropas Savienības Tiesas praksei, kas atbildību paredz tikai pietiekami smaga pārkāpuma gadījumā. Treškārt, šāda norma saskaņotu Savienības regulējumu ar vienošanos pasaules līmenī, kas panākta, pieņemot pamatprincipus un saskaņā ar kuru uzraudzības likumiem jāaizsargā uzraugs un tā darbinieki pret tiesvedību par veiktajām un/vai neveiktajām darbībām, ja tie pildījuši savus pienākumus godprātīgi, kā arī attiecībā uz šādu veikto un/vai neveikto darbību aizstāvības izmaksām, nolūkā stiprināt uzraudzības iestāžu statusu attiecībā pret uzraugamajām struktūrām ⁽⁷⁾. Ceturtkārt, šādas vienošanās pasaules līmenī pamats ir uzraudzības uzdevumu sarežģītība. Uzraudzības iestāžu pienākums ir aizsargāt plašu interešu loku labi funkcionējošā banku sistēmā un finanšu sistēmā kopumā. Turklāt uzraudzības iestādēm jādarbojas, ievērojot stingrus laika ierobežojumus, īpaši krīžu laikā. Piektkārt, atbildības regulējuma precizēšana attiecībā uz VUM, kas darbojas vairāku jurisdikciju vidē, veicinās: i) saskaņotu atbildības režīmu VUM ietvaros; ii) VUM rīcības spējas saglabāšanu, jo pārāk stingrs un diversificēts atbildības režīms VUM kompleksās struktūras

⁽¹⁾ Ierosinātās VUM regulas 1. pants.

⁽²⁾ Sk. Eiropas Centrālās bankas 2012. gada 25. janvāra Atzinumu CON/2012/5 par priekšlikumu direktīvai par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu sabiedrību uzraudzību un priekšlikumu regulai par kredītiestāžu un ieguldījumu sabiedrību uzraudzības prasībām (OV C 105, 11.4.2012., 1. lpp.).

⁽³⁾ Sk. Līguma 127. panta 1. punktu un 282. panta 2. punktu un ECBS Statūtu 2. pantu.

⁽⁴⁾ Sk. Līguma 130. pantu un 282. panta 3. punktu un ECBS Statūtu 7. pantu.

⁽⁵⁾ Centrālās bankas neatkarības jēdziens ietver funkcionālo, institucionālo, personisko un finansiālo neatkarību (sk., piemēram, ECB 2012. gada Konverģences ziņojumu, 21. lpp.).

⁽⁶⁾ Pieņemti 2012. gada septembrī. Pieejami Starptautisko norēķinu bankas interneta vietnē <http://www.bis.org>

⁽⁷⁾ 2. princips, Pamatprincipu 9. punkts.

ietvaros varētu vājināt VUM uzraudzības iestādes vēlēšanos veikt nepieciešamos pasākumus; un iii) tādas spekulatīvas tiesvedības ierobežošanu, kuras pamatā ir varbūtēja atbildība par VUM iestāžu darbību vai bezdarbību.

- 1.8. Treškārt, ir būtiski stingri nošķirt ECB piešķirtos monetārās politikas un uzraudzības uzdevumus, lai novērstu iespējamus interešu konfliktus un nodrošinātu autonomu lēmumu pieņemšanu šo uzdevumu izpildē, tajā pašā laikā nodrošinot ECBS institucionālā regulējuma ievērošanu. Šajā nolūkā nepieciešamas piemērotas pārvaldības struktūras, lai nodrošinātu šo uzdevumu nošķirtību, vienlaikus ļaujot kopējai struktūrai gūt labumu no sinerģijas. Tādēļ jānodrošina, ka saskaņā ar ierosināto VUM regulu, kā arī Līguma regulējuma kontekstā jaunā uzraudzības padome ir ECB uzraudzības funkcijas smaguma centrs. Papildus iesaistīto dalībvalstu kompetento iestāžu uzraudzības vadītājiem uzraudzības padomē kā novērotāji jāiekļauj nacionālo centrālo banku pārstāvji, kas veic uzraudzības pasākumus, kuri papildina nacionālo kompetento iestāžu veiktos pasākumus, gadījumos, kuros to paredz regulējošie tiesību akti. Turklāt uzraudzības padomes rīcībā jābūt plašākajam iespējamam instrumentu un zināšanu klāstam, lai efektīvi pildītu savus uzdevumus, vienlaikus ievērojot regulējošos tiesību aktos noteiktos ECB lēmējinstītūciju pienākumus. Šajā kontekstā uzraudzības padomes darbības regulējumam jānodrošina vienlīdzīga attieksme attiecībā uz visu iesaistīto dalībvalstu nacionālo kompetento iestāžu pārstāvju līdzdalību, ieskaitot dalībvalstis, kas īsteno ciešu sadarbību ar ECB. Visbeidzot, ņemot vērā pieredzi nacionālajās centrālajās bankās, kuras jau tagad veic uzraudzību, ECB ieviešis pienācīgus iekšējos noteikumus un procedūras, lai nodrošinātu šos uzdevumus atbalstošu funkciju atbilstošu nošķirtību.
- 1.9. Ceturtkārt, ir būtiski, lai VUM jauno uzraudzības uzdevumu izpildē varētu izmantot nacionālu uzraugu zināšanas un resursus. Ir būtiska padziļināta kvalitatīva informācija un konsolidētas zināšanas par kredītiestādēm, kā arī uzticama kvantitatīvā informācija. Izmantojot piemērotas decentralizācijas procedūras, tajā pašā laikā saglabājot uzraudzības sistēmas vienotību un novērot dublēšanos, VUM varēs gūt labumu no nacionālo uzraugu tuvuma uzraugamajām iestādēm un vienlaikus nodrošinās vajadzīgo uzraudzības kontinuitāti un konsekveni visās iesaistītajās dalībvalstīs. Šajā sakarā ierosinātā VUM regula varētu precizēt VUM uzraudzības uzdevumu decentralizācijas praktiskos aspektus, proti, norādot konkrētus organizācijas pamatprincipus. Jo īpaši tā varētu precizēt, ka ECB jābūt piekļuvei nacionālajām kompetentajām iestādēm uzraudzības uzdevumu izpildei, t. sk. attiecībā uz kredītiestādēm ar mazāku ekonomisku, finansiālu vai uzraudzības nozīmi, neierobežojot ECB tiesības sniegt padomus un norādījumus vai attiecīga lūguma gadījumā uzņemties nacionālo iestāžu uzdevumus. Turklāt ierosinātajai VUM regulai jāparedz piemērota regulējuma pamats uzraudzības uzdevumu efektīvai sadalei VUM ietvaros, t. sk. nacionālo kompetento iestāžu pieņemto uzraudzības lēmumu paziņošanas procedūra. Tādēļ papildus konkrētajiem noteikumiem, kas jāiekļauj ierosinātajā VUM regulā, ECB, apspriežoties ar VUM dalībniecēm nacionālajām kompetentajām iestādēm, jānosaka kritēriji un mehānismi decentralizācijai VUM ietvaros, paredzot detalizētus noteikumus, kas vajadzīgi šā regulējuma ieviešanai. Šiem noteikumiem jo īpaši jāļauj kredītiestādēm kā uzraudzības pasākumu adresātiem skaidri identificēt attiecīgo iestādi kā to kontaktpunktu. Turklāt gan ECB, gan nacionālajām kompetentajām iestādēm, ievērojot to organizatorisko autonomiju, jāspēj noteikt resursus, kas nepieciešami, lai īstenotu to uzdevumus VUM ietvaros. Visbeidzot būs svarīgi nodrošināt, ka ECB galīgajai atbildībai par uzraudzību VUM ietvaros atbilst kontroles pilnvaras pār VUM kopumā un pār uzraugamajām iestādēm, kā arī kārtība ciešai sadarbībai ar nacionālajām kompetentajām iestādēm, t. sk. konkrēti noteikumi ārkārtas situācijām un adekvātai informācijas plūsmai. Tādēļ jāpastāv efektīvai kārtībai informācijas plūsmas nodrošināšanai VUM ietvaros, lai nodrošinātu arī kredītiestāžu pārskatu sniegšanas pienākumu dublēšanos.
- 1.10. Piektkārt, ierosinātajām VUM un EBI regulām jānodrošina jaunā regulējuma atbilstība vienotajam tirgum. Šā mērķa sasniegšanu var veicināt turpmāk minētie divi galvenie elementi. Pirmkārt, ierosinātajai VUM regulai jāļauj dalībvalstīm, kas vēlas pievienoties VUM, iesaistīties attiecīgos ciešās sadarbības mehānismos un pilnībā piedalīties uzraudzības padomes aktivitātēs līdzvērtīgi ar euro zonas dalībvalstīm, t. i., ar tām pašām tiesībām un pienākumiem. Otrkārt, euro zonas dalībvalstu kredītiestāžu uzraudzības uzdevumu piešķiršana ECB rada jaunu institucionālo regulējumu, kura dēļ var būt nepieciešams veikt pielāgojumus Eiropas Banku iestādes (EBI) pārvaldībā. Ierosinātajai EBI regulai jānosaka vajadzīgie pielāgojumi EBI pārvaldības struktūrā un pilnvarās, jo īpaši paredzot vienlīdzīgu attieksmi pret nacionālajām uzraudzības iestādēm un ECB, vienlaikus aizsargājot ECB neatkarību. ECB

turpinās piedalīties EBI Uzraudzības padomē saskaņā ar Regulā (ES) Nr. 1093/2010 izklāstītajiem noteikumiem⁽¹⁾. Turklāt, ņemot vērā tās jauno centrālo lomu VUM, ECB palīdzēs nodrošināt, ka nacionālās kompetentās iestādes, kuras piedalās VUM, savstarpēji saskaņo pozīcijas EBA lēmējinstancēs jautājumos, kas ir ECB uzraudzības uzdevumu piemērošanas jomās, t. sk. specifisku noteikumu izstrādē šajā jomā, neierobežojot uzraudzības uzdevumus, ko turpina veikt nacionālās kompetentās iestādes. Visbeidzot var tikt izstrādāta piemērota kārtība VUM sekmīgai sadarbībai ar neiesaistītajām dalībvalstīm.

- 1.11. Sestkārt, demokrātiska atbildība neatņemami līdzsvaro neatkarību. Uz ECB jau tagad attiecas atbildības un pārskatu sniegšanas pienākumi, kam pilnībā jāpaliek spēkā attiecībā uz tās spēkā esošajiem uzdevumiem. ECB atzīmē, ka līdzīgi pienākumi tiks noteikti ierosinātajā VUM regulā, ņemot vērā ECB jaunus uzraudzības pienākumus. Pamatojoties uz šiem tiesību aktos noteiktajiem pienākumiem, saskaņā ar Pamatprincipiem jāizstrādā atsevišķas un adekvātas atbildības formas. Šiem atbildības mehānismiem jāatspoguļo turpmāk minētie apsvērumi. Pirmkārt, tiem jārespektē ECB neatkarība. Otrkārt, atbildība jānosaka līmenī, kurā tiek pieņemti un īstenoti lēmumi. Tādēļ atbildības mehānismi jāizstrādā galvenokārt Eiropas līmenī, neierobežojot pastāvošo atbildības kārtību attiecībā uz nacionālajām uzraudzības iestādēm, kuri attiecas arī uz to uzraudzības uzdevumiem, kuri nav uzticēti VUM, un viedokļu apmaiņu priekšsēdētāja vai uzraudzības padomes locekļu un nacionālo parlamentu starpā. Treškārt, jāparedz spēcīgi mehānismi uzraudzības informācijas konfidencialitātes aizsardzībai.

2. Pārejas noteikumi

ECB uzsver to, cik svarīgi ir panākt vienošanos par iepriekš minētajiem priekšlikumiem līdz 2012. gada beigām, lai ievērotu plānoto grafiku, proti, ierosinātās VUM regulas stāšanos spēkā 2013. gada 1. janvārī, pakāpenisku ieviešanu 2013. gadā un ieviešanu pilnībā līdz 2014. gada 1. janvārim. Darbību secības obligāta ievērošana ir būtiska, lai ļautu ECB uzsākt nepieciešamos sagatavošanās darbus, organizētu sadarbību ECB un nacionālo kompetento iestāžu starpā saskaņā ar decentralizētu regulējumu, paredzētu pietiekamus resursus un iekšēji sagatavotos uzņēmumus uzraudzības pienākumus saskaņā ar iepriekš paredzēto pakāpenisko noteikumu pieņemšanas grafiku. Šajā sakarā ECB atbalsta Komisijas priekšlikumu par to, ka ECB pārejas perioda laikā var pieprasīt visu attiecīgo informāciju, kas ECB vajadzīga visaptveroša iesaistīto dalībvalstu kredītiestāžu novērtējuma veikšanai (t. sk. aktīvu kvalitātes izvērtēšanai). Tam jāatbalsta sekmīga pāreja uz VUM veiktās operacionālās uzraudzības sākumu. ECB uzskata, ka Komisijas ierosinātais grafiks ir ambiciozs, bet izpildāms.

3. Reformas īstenošana

Kā minēts iepriekš, ierosinātajai VUM regulai jānodrošina ECB ar pilnvarām, kas tai vajadzīgas, lai efektīvi pildītu tai piešķirtos uzdevumus. ECB ir regulatīvas pilnvaras saskaņā ar Līguma 132. pantu un ECBS Statūtu 34.1. pantu, kas tai ļauj īstenot šos uzdevumus atbilstoši Savienības spēkā esošajiem un turpmākajiem tiesību aktiem, jo īpaši finanšu pakalpojumu vienotajiem noteikumiem (t. sk. ievērojot procedūras attiecībā uz EBI pamatnostādņem vai ieteikumiem). Tomēr pēc ierosinātās VUM regulas pieņemšanas un reformu īstenošanas turpmāki uzlabojumi veicinās ECCB uzraudzības uzdevumu izpildi. Pirmkārt, ierosinātajai VUM regulai jāļauj ECB pieņemt regulas, kuras nosaka turpmāko kārtību un procedūras tam, kā nacionālās kompetentās iestādes nosaka sankcijas. Tāpat jānodrošina, ka ECB ir pilnvaras veikt piesardzības pasākumus, kas nacionālajās tiesībās pieejami kompetentajām iestādēm. Otrkārt, galvenie Savienības tiesībās paredzētie uzraudzības instrumenti attiecīgos gadījumos arvien vairāk jābalsta uz tieši piemērojamiem Savienības tiesību aktiem, kā tas, piemēram, jau ir attiecībā uz ierosinātās CRR normām. Tieši piemērojami vienotie noteikumi veicinās gan VUM efektivitāti, gan vienotā tirgus darbību. Treškārt, saskaņā ar ECBS Statūtu 25.1. pantu ECB ir gatava palīdzēt turpmāk saskaņot nacionālos tiesību aktus, sniedzot padomus iesaistītajām dalībvalstīm par

⁽¹⁾ 40. panta 1. punkta d) apakšpunkts Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regulā (ES) Nr. 1093/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas lēmumu 2009/78/EK (OV L 331, 15.12.2010., 12. lpp.).

to, kā ieviest Savienības direktīvas, kas saistītas ar kredītiestāžu uzraudzību un finanšu sistēmas stabilitāti, attiecībā uz jautājumiem, kas saistīti ar uzdevumiem, kuri ECB piešķirti saskaņā ar ierosināto VUM regulu.

4. Turpmākie grozījumi ierosinātajā VUM regulā

Ierosinātā VUM regula paredz līdz 2015. gada 31. decembrim sniegt ziņojumu par tās piemērošanu, kura rezultātā iespējami pielāgojumi regulas tekstā, kam būs nepieciešams izmantot Līguma 127. panta 6. punktā noteikto procedūru. Lai nodrošinātu, ka ierosinātajā VUM regulā nākotnē savlaicīgi un elastīgi var tikt veikti tehniski grozījumi, ņemot vērā jaunus apstākļus, ECB iesaka Eiropadomei apsvērt Līguma par Eiropas Savienību 48. panta izmantošanu. Saskaņā ar 48. pantu Eiropadome var pilnvarot Padomi pieņemt lēmumus ar kvalificētu balsu vairākumu⁽¹⁾ turpmāko tehnisko grozījumu ierosinātajā VUM regulā gadījumā vai pieņemt šādus grozījumus saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru⁽²⁾. Šāda vienkāršota VUM regulas grozījumu procedūra ļautu ņemt vērā turpmāko attīstību Savienības banku un uzraudzības tiesību aktos, kas ietekmē VUM.

Frankfurtē pie Mainas, 2012. gada 27. novembrī

ECB prezidents

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ 48. panta 7. punkts, pirmā daļa.

⁽²⁾ 48. panta 7. punkts, otrā daļa.